

Till
Regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen

Revisionsberättelse för styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård år 2020

Vi, av regionfullmäktige utsedda revisorer har granskat styrelsen för Göteborgs botaniska trädgårds verksamhet under år 2020.

Styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till regionfullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och regionens reglemente för revisorskollegiet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vår samlade kommentar och bedömning från granskningen under året samt omfattningen av granskningen framgår av revisionens årspromemoria, som fogats till revisionsberättelsen för regionstyrelsen.

Vi bedömer att verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi har vid granskningen av styrelsens redovisning funnit att den fyller kraven enligt lag 2018:597 om kommunal bokföring och redovisning.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas för styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård och dess enskilda ledamöter.

Vänersborg den 17 mars 2021

Birgitta Eriksson
Ordförande

Krister Stensson
Vice ordförande

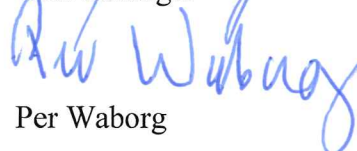
Ulla Göthager

Sven Liljegren

Ulf Sjösten

Per Waborg

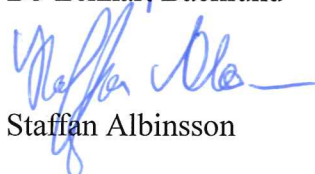
Bo-Lennart Bäcklund

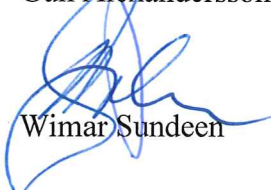
Gun Alexandersson Malm

Marie Engström Rosengren

Staffan Albinsson

Wimar Sundeen

Revisionsenheten
Västra Götalandsregionen
2021-02-18

Årsrapport 2020

Göteborgs botaniska trädgård
REV 2020-00068

Innehåll

Sammanfattning	3
Årets granskning	4
Nämndens ansvar	5
Resultatet av revisorernas granskning.....	5
Ekonomi.....	5
Verksamhet	6
Intern styrning och kontroll.....	9
Räkenskaper.....	10
Sammanfattande bedömning och rekommendationer	11
Bedömning.....	11
Rekommendationer	11
Bilaga 1. En förteckning över upprättade granskningsrapporter	12
Bilaga 2. Revisionskriterier.....	13

Sammanfattning

Förutsättningarna för revision av regionens verksamheter år 2020 ser annorlunda ut än tidigare år. Pandemin har väsentligt förändrat utgångspunkterna för årets revision. Covid-19 har präglat både revisionens och nämnder och styrelsers arbete under året.

Ekonomi

Årets ekonomiska resultat uppgår till +0,7 mnkr.

Revisionsenhetens bedömer att regionfullmäktiges mål om ekonomi i balans har uppnåtts i och med att resultatet överstiger resultatkravet. Styrelsens ekonomiska resultat bedöms vara tillfredsställande.

Verksamhet

Måluppfyllelse

Revisionsenheten gör bedömningen att det i årsredovisningen saknas en samlad bedömning av måluppfyllelse för regionfullmäktiges prioriterade mål.

Styrelsen rekommenderas att:

göra en bedömning av måluppfyllelsen för regionfullmäktiges mål.

Styrelsens styrning under covid-19

Revisionsenhetens bedömning är att styrelsen förhållit sig proaktivt vad gäller att snabbt vidta åtgärder med anledning av covid-19-pandemin. Vår bedömning är att styrelsen i allt väsentligt tagit sitt ansvar under pandemin.

Fördjupad granskning av förebyggande arbete mot oegentligheter/otillåtna bisysslor

Utifrån granskningen är vår sammanfattande bedömning att styrelsens förebyggande arbete mot oegentligheter och förtroendeskadligt agerande kan förbättras varför styrelsen rekommenderas att:

- säkerställa systematiserade kontroller av bisysslor
- säkerställa att förvaltningschefen tar fram en samlad förteckning över delegeringsärenden mellan förvaltningschef och enhetschefer.

Revisionsenheten vill även poängtera vikten av att fortsätta utveckla arbetet med styrelsens riskanalys. Med tanke på att styrelsen har att hantera omfattande fastighetsprojekt är det angeläget att utveckla riskanalyser med avseende på oegentligheter.

Intern styrning och kontroll

Revisionsenhetens bedömning är att styrelsens arbete med internkontroll i allt väsentligt bedrivits på ett ändamålsenligt sätt.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättad enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed, regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning. Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Årets granskning

I den årliga revisionen prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig. Revisorernas granskning utgår från att nämnden ska utforma styrning, uppföljning och kontroller utifrån nämndens ansvar. Nämnden ska också se till att styrning, uppföljning och kontroller genomförs i verksamheten.

Förutsättningarna för revision av regionens verksamheter år 2020 ser annorlunda ut än tidigare år. Pandemin har väsentligt förändrat utgångspunkterna för årets revision. Covid-19 har präglat både revisionens och nämnder och styrelserns arbete under året. Revisorskollegiet beslutade redan i april att årets revision ska präglas mer av ett stödande och framåtriktat arbetssätt än av ett strikt granskande arbetssätt. Allt i syfte att inte belasta verksamheterna med för mycket extra arbete då energin behövdes till att hantera en allvarlig kris.

Det uppdrag som regionfullmäktige gav nämnder och styrelser i samband med att budget 2020 fastställdes har fått stå tillbaka för ett helt annat uppdrag, att hantera en pandemi. Revisionens fokus har fått förskjutas från att enbart granska utifrån regionfullmäktiges grunduppdrag till att granska och ansvarspröva utifrån både krishantering och genomförande av grunduppdraget. I revisionens ansvarsprövning finns därmed som grund och utgångspunkt även de förändrade förutsättningarna för att klara grunduppdraget som pandemin inneburit. Revisionen konstaterar att det har varit komplicerat att bedöma enskilda nämnder och styrelserns revisionsansvar för 2020 då pandemin radikalt förändrat förutsättningarna för ledning, styrning och kontroll under året.

Grunden för årets ansvarsprövning har trots allt varit regionfullmäktiges budget. Budgeten antogs långt innan pandemin var ett faktum. För att hantera den uppkomna situationen har därför regionfullmäktige, regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsstyrelsen under året fattat kompletterande beslut i syfte att hantera krisen som påverkat nämnder och styrelserns uppdrag. Även hanteringen av dessa beslut har påverkat revisionens ställningstagande.

Med ovan som utgångspunkt har revisionen för år 2020 formulerat en övergripande revisionsfråga som varit vägledande i revisionens granskningsinsatser för året. Revisionsfrågan lyder: ”Har nämnden/styrelsen bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt vis och med god ekonomisk hushållning, rättvisande räkenskaper och en tillräcklig intern kontroll ställt till vad konsekvenserna av Covid-19 motiverat?”

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionssed för kommunal verksamhet. Revisionen har vidare genomförts med grund i de styrande dokument för revisorskollegiet samt revisionsenheten som anger preciserade anvisningar för granskningens genomförande och bedömningar. Ansvarig för genomförd granskning är Vilma Lisboa Skarp. Därtill har räkenskaperna granskats av revisionsbyrån PwC. Kvalitetsgranskare för rapporten har varit Vilhelm Rundquist.

Ansvariga tjänstepersoner inom förvaltningen har beretts tillfälle att faktagranska rapportens innehåll.

Styrelsens ansvar

Styrelsen granskas och bedöms utifrån det samlade uppdrag och ansvar som framgår av regionfullmäktiges budget och nämndens reglemente.

Resultatet av revisorernas granskning

I detta avsnitt ges en beskrivning av genomförd granskning, de iakttagelser som gjorts samt revisionsenhetens bedömning. Inom några områden ges rekommendationer avseende åtgärder som styrelsen bör vidta.

Ekonomi

I detta avsnitt görs en beskrivning och bedömning av styrelsens ekonomiska resultat för verksamhetsåret. Inledningsvis beskrivs styrelsens måluppfyllelse och ekonomiska resultat. Därefter redogörs för de iakttagelser som gjorts i årets granskning.

Måluppfyllelse

Årets ekonomiska resultat uppgår till +0,7 mnkr.

Förvaltningen uppvisar en negativ intäktsutveckling vilket till stor del beror på att Besökscentrum har en sämre försäljning jämfört med budget. Det beror även på restaurangen som har fått en hyresrabatt om 65 tkr, på grund av konsekvenser av covid-19. Botaniska redovisar lägre entréintäkter jämfört med föregående år, vilka är konsekvenser av covid-19.

Förvaltningen uppvisar en negativ kostnadsutveckling som främst beror på ökade kostnader för underhåll av växthusen, reparation av trädgårdens bevattning, arboristkostnader samt ökade kostnader i samband med ändring av rutiner kring fiskhantering.

Eget kapital uppgår till 736 000 kr. Del av det egna kapitalet beror på resultatreglering och fördelning av statsbidrag år 2020 med anledning covid-19.

Styrelsen har uppfyllt målet om en ekonomi i balans.

Iakttagelser

Revisionsenheten har noterat att intäkterna har avvikit negativt jämfört mot budget samt att Besökscentrum har haft sämre försäljning och att entréintäkterna har varit lägre jämfört mot tidigare år. Restaurangen har även fått hyresrabatt om 65 tkr vilket påverkat resultatet.

Bedömning

Revisionsenhetens bedömer att regionfullmäktiges mål om ekonomi i balans har uppnåtts i och med att resultatet överstiger resultatkravet. Styrelsens ekonomiska resultat bedöms vara tillfredsställande.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Verksamhet

I detta avsnitt görs en beskrivning och bedömning av styrelsens verksamhetsmässiga resultat för verksamhetsåret. Här redogörs också för de iakttagelser och bedömningar som gjorts i årets granskning.

Vår granskning av styrelsens målstyrning har sin utgångspunkt i följande:

- att den omfattar samtliga för styrelsen relevanta RF-mål och fokusområden och att de vid behov omformulerats så att de utgår från styrelsens specifika uppdrag och ansvar
- att målen brutits ned så att de blir meningsfulla i styrningen av verksamheten
- att styrelsen och förvaltningsledningen faktiskt följt upp måluppfyllelse löpande under verksamhetsåret och vid behov agerat på bristande måluppfyllelse

Måluppfyllelse

Styrelsen har arbetat med fyra av regionfullmäktiges prioriterade mål med tillhörande fokusområden under år 2020. Dessa är följande;

- hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka
- deltagandet i kulturlivet ska öka
- klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska
- skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling

Styrelsen har, utöver regionfullmäktiges prioriterade mål, även beskrivet arbetet utifrån den regionala utvecklingsstrategin Västra Götaland 2020-strategi för tillväxt och utveckling (VG2020).

Iakttagelser

Vi vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av styrelsens målstyrning:

I delårsrapporten och i årsredovisningen framgår regionfullmäktiges prioriterade mål. Styrelsen har arbetat med fyra av regionfullmäktiges prioriterade mål med tillhörande fokusområden där en övergripande beskrivning görs av genomförda aktiviteter.

För regionfullmäktiges prioriterade mål har vi noterat att styrelsen inte gör någon sammantagen bedömning av måluppfyllelsen för något av regionfullmäktiges prioriterade mål.

Bedömning

Styrelsen har i årsredovisningen haft fokus på beskrivning av genomförda aktiviteter för respektive fokusområde. Revisionsenheten gör bedömningen att det i årsredovisningen saknas en samlad bedömning av måluppfyllelse för regionfullmäktiges prioriterade mål.

Rekommendationer

Styrelsen rekommenderas att:

- göra en bedömning av måluppfyllelsen för regionfullmäktiges mål.

Verksamhetsstyrning

Iakttagelser

Revisionsenheten vill lyfta följande iakttagelser som vi gjort under vår grundläggande granskning av styrelsens verksamhetsstyrning:

Nämndens styrning under covid-19

Göteborgs botaniska trädgård har under året på många olika sätt präglats av coronapandemin. Åtgärder för att förhindra smitta har vidtagits i form av information till personal och besökare, begränsningar i antal besökare i butik och växthus. Alla publika programpunkter har fått ställas in. Trots frånvaron av utländska turister har Botaniska haft högre besöksantal än föregående år.

Revisionsenheten har noterat att styrelsen har informerats kontinuerligt kring dess konsekvenser och informerats om vilka insatser som har genomförts med anledning av rådande läge. Likaså den påverkan som pandemin har haft på ekonomin.

Styrelsen har även, i enlighet med regionstyrelsens uppmaning, haft uppe frågan om en genomlysning och eventuell revidering av riskanalys och plan för intern kontroll för år 2020. Styrelsen bedömde att det inte fanns anledning att revidera riskanalysen med anledning av coronapandemin.

Bedömning

Revisionsenhetens bedömning är att styrelsen förhållit sig proaktivt vad gäller att snabbt vidta åtgärder med anledning av covid-19-pandemin.

Vår bedömning är att styrelsen i allt väsentligt tagit sitt ansvar under pandemin.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Fördjupad granskning av förebyggande arbete mot oegentligheter/otillåtna bisysslor

Syftet med granskningen har varit att bedöma styrelsens förebyggande arbete mot oegentligheter och förtroendeskadligt agerande. Särskilt fokus har riktats på bisysslor.

Kontrollmiljö och kännedom av riktlinjer

Granskningen visade att det finns en kontrollmiljö som bygger på upprättade styrdokument och system för att skapa en bra struktur för den interna styrningen och kontrollen. Vår granskning har också visat att intervjupersonerna upplever att regelverket är tydligt och de känner väl till de riktlinjer och rutiner som finns inom området korruption, oegentligheter, bisysslor samt intern styrning och kontroll. Frågeställningar om oegentligheter tas även upp i nämnden regelbundet.

Revisionsenhetens bedömning är att styrelsen har säkerställt en god kontrollmiljö avseende risken för oegentligheter och förtroendeskadligt agerande. Vidare är vår bedömning att verksamheten har god kännedom om de regelverk och rutiner som finns inom området.

Oegentligheter inom ramen för internkontroll

Enligt regelverket för intern styrning och kontroll ska den interna kontrollen föregås av en riskanalys. I vår granskning har vi tagit del av styrelsens riskanalyser för år 2020 samt år 2021. Vi kan konstatera att ingen av dessa omfattar några identifierade risker för förekomst av oegentligheter eller bisysslor.

Inte heller i internkontrollplanerna för år 2020 och år 2021 framgår några kontrollmoment med bäring på oegentligheter eller bisysslor.

Av våra intervjuer framgår dock att styrelsen har diskuterat risker kring oegentligheter vid arbetet med styrelsens riskanalys men bedömt att dessa inte ska ingå i styrelsens samlade riskbild på grund av att det bedömts som osannolikt att en oegentlighet ska uppstå.

Revisionsenhetens bedömning är att styrelsen har en ändamålsenlig riskanalys men att den har stor potential att utvecklas för att ytterligare förhindra, eller i alla fall motverka oegentligheter i verksamheten.

Kontroller och uppföljning

Vår granskning har visat att förvaltningen gör kontroller av bisysslor men att kontrollerna inte sker på ett systematiskt sätt.

Revisionsenhetens bedömning är att förvaltningen ytterligare kan förbättra den interna kontrollen genom att systematisera kontrollerna av bisysslor.

Otillåtna bisysslor och åtgärder vid otillåtna bisysslor

Revisionsenheten har noterat att förvaltningschefen har fastställt beslutsgången vid förbud eller medgivande om att utöva bisysslan i enlighet med regionens rutin för bisysslor.

Det vore dock önskvärt att ta fram en samlad förteckning över delegeringsärenden mellan förvaltningschef och enhetschefer. Detta för att underlätta uppföljningen och minimera risken att förvaltningen tappar kontrollen över vilka som tagit emot och accepterat

delegering.

I vår granskning så har vi inte heller funnit några registrerade otillåtna bisysslor i Barium.

Vår bedömning är, givet de uppgifter vi har fått ta del av, att det inte förekommer bisysslor som inte är i enlighet med beslut och riktlinjer inom förvaltningen.

Bedömning

Utifrån granskningen är vår sammanfattande bedömning att styrelsens förebyggande arbete mot oegentligheter och förtroendeskadligt agerande kan förbättras varför styrelsen rekommenderas att:

- säkerställa systematiserade kontroller av bisysslor
- säkerställa att förvaltningschefen tar fram en samlad förteckning över delegeringsärenden mellan förvaltningschef och enhetschefer.

Revisionsenheten vill även poängtera vikten av att fortsätta utveckla arbetet med styrelsens riskanalys. Med tanke på att styrelsen har att hantera omfattande fastighetsprojekt är det angeläget att utveckla riskanalyser med avseende på oegentligheter.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en beskrivning och bedömning av styrelsens interna styrning och kontroll. Inledningsvis beskrivs styrelsens styrmiljö, styrdokument och formalia. Därefter redogörs för de iakttagelser som gjorts i årets granskning.

Iakttagelser

Styrelsen har under året haft sex sammanträden. Styrelsearbetet har under året starkt präglats av pandemin samt även det nya växthuset med besökscentrum. I delårsrapport och årsredovisning görs en uppföljning av verksamheten och där görs också analyser som beskriver orsaker till avvikelser.

Styrelsen har gjort en riskanalys och tagit fram en internkontrollplan för år 2020. Vi har noterat att arbetet skett under ledning av ansvariga tjänstepersoner. Riskanalysen upptar sex olika risker där samtliga lyfts in i internkontrollplanen. Det finns utsedda ansvariga för uppföljning och rapportering inom förvaltningen och under året har vid flera tillfällen gjorts uppföljning av kontrollerna för styrelsen. Arbetet med den interna kontrollen återredovisas för styrelsen efter avslutat kalenderår.

Bedömning

Revisionsenhetens bedömning är att styrelsen i allt väsentligt har säkerställt att förvaltning och verksamheter följer gällande lagstiftning och de nationella riktlinjer som är styrande för verksamheten. Vår bedömning är vidare att uppdraget enligt reglementet är

omhändertaget i styrdokument och i uppdrag till den egna förvaltningen. Detaljbudgeten och delårsrapport samt årsredovisning bedöms vara upprättad i enlighet med riktlinjerna.

Revisionsenhetens bedömning är även att styrelsens arbete med internkontroll i allt väsentligt bedrivits på ett ändamålsenligt sätt.

Vår bedömning är att arbetet följer regionens riktlinjer för internkontroll. Det finns en tydlig organisation och process för att arbeta med riskinventering och riskhantering.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Räkenskaper

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att den externa redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning och att årsredovisning och delårsrapport är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Granskningen av räkenskaperna har genomförts av PwC och innefattar följande delar;

- Översiktlig granskning av delårsrapport per augusti år 2020
- Löpande redovisningsrutiner
- Årsbokslut.

Nedan visas resultatet av granskningen.

Iakttagelser

Översiktlig granskning av delårsrapport per augusti år 2020

Styrelsens ackumulerade resultat för augusti månad var – 839 tkr jämfört med budget.

Löpande redovisningsrutiner

Resultatet av granskningen redovisas i den lägesrapport som skickades till förvaltningen i slutet av år 2020. Sammanställningen innehåller revisorernas iakttagelser tillsammans med förvaltningens kommentarer.

Årsbokslut

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed, regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Bedömning

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättad enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed, regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning. Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Rekommendationer

Ingen rekommendation lämnas.

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Bedömning

Årets revision har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionsred för kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorskollegiet samt från en granskningsplan avseende servicenämnden. Granskningen har genomförts utifrån revisionsenhetens granskningsprogram och i dialog med berörda verksamheter.

För verksamhetsåret 2020 ges för styrelsen följande sammanfattande bedömning:

Utifrån det som har framkommit i årets granskning av styrelsen bedömer revisionsenheten att verksamheten i allt väsentligt har bedrivits ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, att räkenskaperna varit rättvisande samt att den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig.

Rekommendationer

För verksamhetsåret 2020 ger vi styrelsen följande rekommendationer:

Måluppfyllelse:

- göra en bedömning av måluppfyllelsen för regionfullmäktiges mål

Fördjupad granskning av förebyggande arbete mot oegentligheter/otillåtna bisysslor:

- säkerställa systematiserade kontroller av bisysslor
- säkerställa att förvaltningschefen tar fram en samlad förteckning över delegeringsärenden mellan förvaltningschef och enhetschefer.

Bilaga 1. En förteckning över upprättade granskningsrapporter

REV 2020-00117 Fördjupad granskning- förebyggande arbete mot oegentligheter/otillåtna
bisysslor inom Göteborgs botaniska trädgård

Bilaga 2. Revisionskriterier

- Kommunallagen (2017:725)
- Förvaltningslagen (2019:900)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597)
- RF:s budget 2020, beslutad av RF 2019-06-10 (Dnr: RS 2019-03241).
- Reglemente, beslutad av RF 2019-06-10 – 11 (Dnr: RS 2018-03535)
- Delegeringsordning, beslutad av nämnd 2021-01-28
- Policy för styrning, beslutad av RF 2019-05-28 (Dnr: RS 2019-02491)
- Vägledning för nämnders och styrelserns arbete, beslutad av RS 2017-12-12 (Dnr: RS 2017-04735)
- Regionens ärendehandbok beslutad av regiondirektören 2017-06-26 (Dnr: RS 2017- 02773).
- Riktlinje för god ekonomisk hushållning, beslutad av RS 2020-05-12 (Dnr: RS 2019-06176)
- Regiongemensamma riktlinjer för detaljbudgetarbetet 2020, beslutad av RS 2019-06-25 (Dnr: RS 2019-02873)
- Rutin uppföljning 2020, beslutad av ekonomidirektören 2020-11-17
- Detaljanvisning årsbokslut 2020 på intranätet
- Regionens ekonomihandbok på intranätet